

ΕΠΙΔΗΜΙΟΡΓΙΑ Ν. 5
15.2.1949

266

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

φειαζή (για την 'Ελλάδα) πού πάει νά πάρει από τό χρίσμα της άναγνωρισης, στό μέτρο πού της έχει δοθεῖ και ἀλλοῦ.

'Οπωσδήποτε μὲ τὸν κ. Διαμαντόπουλο βρισκόμαστε στὴν περιοχὴ τῆς ἀνησυχίας καὶ τῆς ἀναζήτησης. Αὐτὸς εἶναι ἔνα πρότο χαρακτηριστικό, στὴν ἐκθεση ἀντί, ποὺ γίνεται σὲ δυὸς χρόνους (δυὸς «περιόδους» κατὰ τὸ πρόγονο). Τις παρακολούθησα καὶ τὶς δυό. Ἡ πρώτη συγκέντρωσε μικρότερους πίνακες —χωρὶς νά είναι οι πιο ἀσήμαντοι—η δεύτερη μεγαλύτερες συνθέσεις, μὲ περισσότερες ἀξιώσεις. 'Υπάρχει ἀπόλυτη ἐνότητα ἀνάμεσα στὶς δυό, ἔνα πνεῦμα, ἔνας δρόμος.

Είναι ἀναμφισβήτητα ἀξιοπόθεστα πρῶτα - πρῶτα, τὰ σχέδια τοῦ κ. Διαμαντόπουλου. Πρὸ πάντων κάποιοι τύποι στρατιωτῶν πούχουν κατακλιθεῖ δὲν ἔχει πέφτουν εὔκολα ἀπὸ τὴ μνήμη. Είναι σχέδια γερά, μᾶς κλασικῆς λιτότητας καὶ εἰρωστίας. Ἡ ἀδηλ καὶ στερεά γραμμή δίνει τοὺς ὄγκους, μὲ δύναμη πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ ὅποιοδήποτε κιάρο-σκούρο. "Οσο γά τοὺς ἔγχρωμους πίνακες τοὺς χαρακτηρίζει μια βασανιστική ἀνάγκη ἀμεσότητας, εἰλικρίνειας καὶ καθαρότητας, ποὺ φθάνει στὸν πρωτογονισμὸν καὶ ἀγγίζει αὐτὰ τὰ σύνορα τῆς γελοιογραφίας. Ἀλλὰ θὰ γειώτανε κανεὶς τραγικά, ἀν φανταστάτανε ἄγνωστη ἡ ἀπειρία. Μέσα σ' αὐτές τὶς συνθέσεις ὑπάρχουν, κωνεύενα, τὰ διδάγματα τῆς ἀκαδημαϊκῆς σχολῆς—τὸ σχέδιό τους τὸ δείχνει κι' ἀς φαίνεται σὰν ὁ ἀντίποδας τοῦ ἀκαδημαϊσμοῦ!—καὶ συνάμα ἡ διατήρηση τοῦ ἀναταραφαστατικοῦ στοιχείου.

Οἱ χρωματικές ἀξίες, ποὺ μεταχειρίζεται ὁ κ. Διαμαντόπουλος, είναι ἔντονες, δυναμικές, δυσκολόδιορρόπτες, ποὺ καλύπτουν μεγάλες ἐπιφάνειες. Είναι μιὰ ἀνάγκη πάστρας, φρεσκάδας καὶ καλλιτεχνικῆς ἐντιμότητας, ἀν μοὺ επιτρέπεται ἡ ἔκφραση, ποὺ διέπει τὸ χωματικὸν τὸν σύστημα. Τὰ «θέματα» ὑπάρχουν. Ἀλλὰ τὰ κάνει ἀδιάφορα ἔνας τέτοιος χειρισμὸς τῶν χωμάτων. Πρόκειται γιὰ ζωγραφική ποὺ δὲν κάνει κανενὸς εἴδους «φιλολογία».

Ο καλλιτέχνης, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς πίνακες αὐτούς, ἐκθέτει καὶ γλυπτικὰ ἔργα καὶ εἴδη διακοσμητικῆς ἀγγειοπλαστικῆς, βάζα, πιάτα καλτ. Τὰ πρῶτα είναι ζωγραφισμένα καὶ βερνικωμένα, μικροὶ μπούστοι στρατιωτῶν, ναυτῶν, ἀθλητῶν, σὲ χτυπητό όφος λαϊκῆς τέχνης, γεμάτο ἔκφραση καὶ ζωτάνια. Τὰ δεύτερα είναι καριτωμένες δημιουργίες, μὲ διακοσμητικὰ μοτίβα, παρέμενα ἀπὸ τὴ ζωή καὶ τοὺς τύπους διαφόρων ἐπαγγελματῶν, ἀπὸ τοῦ πλανόδιου τροχιστῆ ὥσ τὸ διασυρτᾶ. 'Υπάρχουν δύως καὶ πιάτα μὲ συνθέσεις, γεμάτες λεπτότητα κι' ἀρχαϊκὴ ὁμορφιά, ὅπως αὐτὸς μὲ τὸ ἄρμα τοῦ Ἡλίου. Φεύγοντας ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐκθεση κανεὶς ἀποκομίζει τὴν ἐντύπωση ὅτι ἔγνωριστηκε μ' ἔναν καλλιτέχνη πούχει προσωπικότητα, τισσώς ἀκόμη ἀκαταστάλαχτη κάπως, ἀλλὰ ποὺ βρί-

σκεται πάντως στὸ δρόμο μᾶς γόνιμης ἀναζήτησης.

Σπύρος Μελάς

Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Σᾶν ἐπικύρωση σ' ὅσα ἔγραφα στὸ προ-

πινηματογραφικῆς ἥρωες τοῦ ὁ Χιούσ μπόρεσε γ' ἀξιοπου πάρει ὁ ἀνεμος.

Τὸ χουσάφι ὅμι Θάρθει αὐριο τοῦ δώσει ζωὴ καὶ λαδὴ τὸ ἄγονο Μ δήποτε ἄλλο συντι

σ, στὰ φυλλώματα δέντρου, τόσο πολύ, ποὺ θὰ φτιῇ τοῦ δέντρου. 'Αλλα, παρ' ὅλο τὸ βερνίκωμα—τι χρειάζεται αὐτὸ—ζωηρό, πολλὲς φορές, ἀρκετά τολμηρό, αρμοσμένο σ' αὐτοὺς τοὺς χαραστικά, ποὺ συχνά είναι τόσο πετυχημένα καὶ διακρίνεται κανεὶς καθαρὰ π.χ. μελοπόννησο ἀπὸ τὴ Ρούμελη καὶ τὴ μελη καὶ τὴν Ἀττική. Κυττάχει τὸ θινόπωρο στὴ Ρούμελη» (ἀριθμ. 19) καὶ δὲ «Τοπίο Ἀττικῆς» (ἀριθμ. 15). Θὰ ιδητείμεσως μὲ πόση ἐμπειρία κι' ἔγκρατεια καὶ λεπτότητα κάνει τὴ διαφοροποιηση τῶν δύο ὑπαίθρων.

Στὶς συνθέσεις μὲ φιγοῦρες ἀνθρώπινες, ποὺ είναι σπανιώτερες στὴν ἐκθεση αὐτή, ὁ καλλιτέχνης δέν ὑστερεῖ διόλου. Τὸ σχέδιό του καὶ τὸ χρώμα του είναι ὑποταγμένα σὲ μιὰ ἔννοια συνόλου, ποὺ δημιουργεῖ ἀτμόσφαιρα. 'Υπάρχει καὶ σ' αὐτές τὶς συνθέσεις ἡ γαλήνη κι' ἡ ἐπανάπαυση μᾶς τέχνης ποὺ ξαίρει τὰ οριά της καὶ μένει σ' αὐτά.

**

Τὸ ἐντελῶς ἀντίθετο συμβαίνει μὲ τὴν τέχνη τοῦ κ. Δ. Διαμαντόπουλου. 'Εδῶ δὲν ὑπάρχουν οὔτε ὑπαιθρο, οὔτε ἐσωτερικά, οὔτε καμιαὶ ἐπανάπαυση. Πρόκειται γιὰ μιὰ τέχνη, ποὺ έχει διαρρήξει τὰ γνωστὰ πλαίσια τῆς ἀκαδημαϊκῆς δρθοδοξίας, ἀλλὰ χωρὶς νά είναι καὶ αἰρετική. Είναι πρωτο-

μποτήσης 1949

Η ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

A.—"Ἐκθεση" Αλκη Κεραμίδα (αἴθουσα «Παρνασσού»). — B'. "Ἐκθεση" Δ. Διαμαντόπουλου αἴθουσα «Ρόμπο».

Δύο ἀξιόλογες ἐκθέσεις τραβούν, αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὴν προσοχὴ τοῦ φιλότεχνου κοινοῦ. Καὶ οἱ δύο ζωγραφικῆς: 'Η μία στὸν «Παρνασσό», η ἄλλη στὸ «Ρόμπο», η πρώτη τοῦ κ. Αλκη Κεραμίδα καὶ η δεύτερη τοῦ κ. Δ. Διαμαντόπουλου. Πρόκειται γιὰ δύο καλλιτέχνες ἀναμφισβήτητης ἀξίας, μά ποὺ δουλεύουν μ' ἐντελῶς διαφορετικὸ πνεῦμα.

'Ο κ. Αλκης Κεραμίδας ἀνήκει στὸν ζωγράφους τῆς καθιερωμένης τέχνης, ἀλλὰ ποὺ δὲν ἀγνοεῖ οὔτε τὸ Σεζάν—ὑπάρχουν

ΕΠΙΔΗΜΙΟΡΓΙΑ Ν. 5, 15.2.1949

26

392058

